

Vibyskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsåret 2017/2018

Innehållsförteckning

Skolans vision och uppdrag 3-4

Vem har ansvar för vad?

Rektor, skolpersonal, elever och vårdnadshavare 5

Utvärdering av läsåret 16/17 6-8

Årets likabehandlingsarbete

Övergripande åtgärder för att främja trygghet, trivsel och likabehandling. Årets kartläggning och riktade åtgärder

Rutiner för akuta situationer 15

Bilaga 1: Skolans trygghetsprogram

Bilaga 2: Åtgärdstrappan

Bilaga 3: Rapport av kränkande behandling på Vibyskolan

Bilaga 4: Vibyskolans ordningsregler

Skolans vision och uppdrag

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Grundskola, förskoleklass och fritidshem

Ansvariga för planen

Rektor har det yttersta ansvaret för planen, med stöd från Trygghetsteamet bestående av kurator, skolsköterska, lärare och fritidspersonal.

Skolans vision

På Vibyskolan vill vi förbereda våra elever för framtiden och forma vår verksamhet så att den möter de nya förutsättningar och krav som väntar. Vibyskolan satsar på att erbjuda våra elever goda baskunskaper, möjlighet till att utveckla entreprenörskap/företagsamhet, hög grad av elev- och föräldrainsflytande, samt en trivsamt och trygg arbetsmiljö - områden som samtliga hänger ihop och förstärker varandra.

På Vibyskolan arbetar all personal medvetet, förebyggande och effektivt för att förhindra och åtgärda kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Ingen elev ska känna sig kränkt, diskriminerad eller trakasserad i skolan.

På Vibyskolan arbetar vi aktivt för att åstadkomma goda relationer mellan skolans elever, föräldrar och personal och skapa förhållanden som gör det möjligt för alla elever att trivas och känna sig trygga i skolmiljön.

Skolan har utformat ett trygghetsprogram för att ha översikt över skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling. (se bilaga 1)

Skolans hörnstenar

- Kunskap och förmågor
- Normer och värden
- Elev- och föräldrainsflytande
- Entreprenörskap och omvärlden

Skolans skyldigheter

I skollagen kapitel 6 och diskrimineringslagen står det vad skolan ska göra för att alla elever ska känna sig trygga i skolan. Ingen elev ska bli utsatt för kränkningar eller orättvisor, vare sig av andra elever eller av vuxna. Om du som elev upplever att du blivit kränkt, trakasserad eller diskriminerad måste skolans personal ta det på största allvar, lyssna på dig och utreda vad som hänt. Skolans personal måste göra allt de kan för att kränkningarna ska sluta.

Skolan ska även arbeta förebyggande för att kränkningar, diskriminering och trakasserier inte ska inträffa. Exempelvis genom att se till att det blir bra sammanhållning och stämning i skolan. Att lärare arbetar aktivt och regelbundet med värdegrundsfrågor tillsammans med eleverna.

Varje läsår ska skolan kartlägga hur tryggheten på skolan ser ut. Både elever, personal och vårdnadshavare ska vara med och berätta hur de tycker (se kartläggningsmetoder). Utifrån vad som

kommer fram i kartläggningarna ska skolans personal genomföra ändringar som minskar risken för kränkningar, diskriminering, otrygghet och trakasserier. Allt detta skrivs ner i ett dokument som kallas för likabehandlingsplan. Just nu läser du Vibyskolans likabehandlingsplan.

Skollagen om kränkande behandling

Skollagens kapitel 6 handlar om kränkande behandling. När en elev eller skolpersonal säger eller gör något som kränker en elevs värdighet kan det ibland kallas för kränkande behandling. Kränkningar kan vara slag, knuffar och sparkar eller ord, kommentarer och rykten, blickar, grimaser och utfrysning. Kränkningar kan också vara lappar, teckningar, sms eller mms.

En kränkning kan handla om vad som helst som exempelvis hur man ser ut eller vad man har på sig för kläder, hur man betar sig eller vilka intressen man har. En kränkning kan inträffa var som helst; i klassrummet, på rasten, i omklädningsrummet, men också på fritiden eller på internet. Om kränkningarna påverkar hur du trivs i skolan så ska skolans personal kunna hjälpa dig oavsett var det händer. En kränkning kan hända en enstaka gång eller upprepas flera gånger. Om kränkningarna upprepas flera gånger kan det handla om mobbning.

Diskrimineringslagen

Om en elev blir utsatt för kränkande behandling och de hänger ihop med någon av de sju diskrimineringsgrunderna, då kallas det för trakasserier eller diskriminering.

- **Kön-** Att du är flicka, pojke eller transperson
- **Könsöverskridande identitet och uttryck-** Att du inte uppträder, klär dig eller ser ut som en ”typisk” flicka eller pojke
- **Sexuell läggning-** Vem du blir kär i
- **Etnicitet-** Din hudfärg, vilket land eller kultur du kommer ifrån
- **Religion eller livsåskådning-** Exempelvis att vara muslim, kristen eller ateist
- **Ålder-** Hur gammal du är
- **Funktionshinder-** Att du har exempelvis en cp- skada, hörselskada, allergi, dyslexi, ADHD eller är rullstolsburen

Trakasserier är när en elev eller en personal på skolan behandlar en elev på ett sätt som kränker elevens värdighet. Det kan exempelvis handla om taskiga kommentarer, våld, utfrysning eller taskiga bilder och sms. Diskriminering är när du blir sämre behandlad av vuxna på skolan än vad en annan elev blir i en liknande situation. Det räknas även som trakasserier eller diskriminering när en elev kränks eller diskrimineras på grund av föräldrars eller syskons sexuella läggning, funktionshinder, religion med mera.

Vibyskolan ska:

- undersöka om det finns risker för diskriminering – inklusive trakasserier och sexuella trakasserier – eller repressalier (bestraffning) eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter
- analysera orsakerna till de risker och hinder som har upptäckts
- åtgärda – genomföra åtgärder för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter
- följa upp och utvärdera arbetet (TT-gruppen)

(Utdrag ur diskrimineringslagen)

Vem har ansvar för vad?

Vi på Vibyskolan har ett gemensamt ansvar att bemöta varandra på ett respektfullt sätt.

Det är rektors ansvar att:

- Se till att all personal, elever och vårdnadshavare känner till att alla former av kränkande behandling, mobbning, diskriminering och trakasserier är förbjudna på skolan.
- Årligen upprätta och utvärdera en plan för skolans arbete mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare. Om skolan får kännedom om att kränkningar, mobbning, diskriminering och trakasserier förekommer, se till att en kartläggning/utredning omedelbart inleds och nödvändiga åtgärder vidtas.
- Se till att skolpersonal har ett gemensamt system för dokumentation.
- Ansvara för kontakt med andra myndigheter vid behov.
- Se till att huvudman (styrelsen) får information om när en elev blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.

Det är skolpersonalens ansvar att:

- Följa skolans plan mot kränkande behandling, mobbning, diskriminering och trakasserier.
- Ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar han/hon förmedlar genom sin undervisning/övriga arbetsmetoder samt sträva efter likabehandling.
- Leva upp till handlingsplikten omedelbart efter kännedom om att kränkningar inträffat, samt inleda kartläggning/utredning och vidta nödvändiga åtgärder.
- Dokumentera allt som hänt i ett kränkingsärende.
- Berätta för skolans rektor när en elev blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.

Det är elevers ansvar att:

- Berätta för skolpersonal när kränkningar, mobbning, diskriminering eller trakasserier inträffar.

Det är vårdnadshavares ansvar att:

- Berätta för skolpersonal om det förekommer kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier.
- Samarbeta med skolpersonalen när kränkningar, mobbning, diskriminering eller trakasserier inträffar.

Utvärdering av läsåret 2016/2017

Kartläggningsmetoder

Enkäter. Vibyskolan använder en elevenkät från Friends där alla elever från åk F-9 svarar anonymt på frågor om trivsel, trygghet och kränkande behandling.

Dessutom genomförs kundundersökningen Våga Visa i februari varje år där föräldrar i förskoleklassen, åk 3, 6 och 8 samt elever från åk 6 och 8 besvarar frågor om bl a trygghet och om eleverna blivit kränkta tas upp.

Elefskyddsombuden deltar i skolutvecklingsforum en gång/månad för att bevaka elevernas arbetsmiljö och få information om pågående skolutveckling och hur de påverkar dem.

Enskilda samtal. Regelbundna planerade samtal med enskilda elever görs i samband med utvecklingssamtalet minst två ggr/år samt löpande under året av mentor/fritidspedagog.

I elevforum följs klassens situation beträffande trakasserier, diskriminering, kränkningar och ev. mobbning upp. I **elevehälsoteamet** är dessa frågor en stående punkt på dagordningen.

Skolsköterskan ger ut hälsoenkäter till åk 4, 6 och 8. Denna är inriktad på att ta reda på elevernas uppfattning om sig själva och sin omgivning.

Områden som berörs i kartläggningen:

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur eleverna har varit delaktiga i kartläggningen

Resultatet av Friends kartläggningsenkäten presenterades för elevrepresentanterna och personal av Friends under hösten 2016. Därefter samlades förslag in på åtgärder från eleverna, som delgavs till personalen.

Hur personalen har varit delaktiga i kartläggningen

Personal samlas vid tre samtalsgruppsmöten per läsår, där enkätsvar från Friends enkät går igenom och diskuteras. Kundundersökningen Våga Visa utvärderas i arbetslagen. Där väljs tre områden ut man arbetar vidare med nästa läsår.

I samband med att kartläggningsresultaten presenterades för personal har varje arbetslag analyserat personalens upplevelse av nuläget i verksamhet och bidragit med förslag på åtgärder.

Resultat och analys enligt Våga Visa

Årskurs F-3 samt fritidshemmet. De vuxna engagerar sig i lekar och aktiviteter och söker upp elever som går ensamma för att få dem med i gemenskapen. Några av eleverna har upplevt sig ibland otrygga på skolgården och önskat att personalen är mer aktiv, vilket gett önskat resultat. Stabilitet i personalgruppen och samma vikarier eftersträvas för att eleverna ska känna sig trygga.

I kundundersökningen uppger 100% av föräldrarna i förskoleklassen att deras barn känner sig tryggt i skolan till och även 100 % i årskurs 3. På fritidshemmet i år 3 anser föräldrarna att till 85 % är verksamheten stimulerande och utvecklande för eleverna. **Årskurs 4-9.** 90 % av eleverna i årskurs 6 trivs i skolan och 78 % av eleverna i åk 8. 97% av eleverna i åk 6 känner sig trygga i skolan och 89 % av eleverna i åk 8.

Resultat och analys enligt Friendsenkäten

Friends-enkäten som tar fasta på kränkningar visar att 31,7 % av eleverna i åk 3 - 6 blivit kränkta av en klasskamrat det senaste året. (Minskning mot förra läsåret) I årskurs 7 - 9 är siffran 27,3 %. (Ökning mot förra läsåret) En viktig insats under året är att medvetandegöra vad som upplevs kränkande och genom främjande och förebyggande åtgärder stävja detta.

7,9 % av eleverna i åk 3-6 (minskning mot förra året) och 6 % av åk 7-9 uppger att Internet är en otrygg plats, tillsammans med idrottshall, korridorer och matsal.

Omklädningsrummet upplevs av som otryggt av 21,8 % av eleverna i åk 3-6. (minskning mot förra året) I årskurs 7 - 9 upplever 18 % omklädningsrummet som otryggt. (Ökning mot förra året) Idrottshallen ligger vid en annan skola och det har framkommit att eleverna ibland måste dela omklädningsrum med elever från den skolan. Det kan vara en av anledningarna till resultatet. Kroppsideal kan vara en annan- Det räcker att någon uttalar sig kritiskt om sin egen kropp för att andra ska uppleva det som kritik mot de kroppar som inte liknar "idealet". Kroppsideal gör eleverna osäkra vilket bidrar till en känslighet för kommentarer om kroppen. Dessutom finns en oro bland eleverna att bli fotograferad eller filmad av andra elevers mobiltelefoner.

Toaletterna ligger högst upp på listan när det gäller otrygga platser i år F-2 20,7 % känner sig otrygga där och år 3-6 18,8 %. Efter det kommer skolgården på 12,2 %. Personalrummet ligger på andra plats med 9 % över otrygga platser när det gäller år 7-9.

Beskrivning utvärdering läsåret 2016/2017

I arbetslagen utvärderades planen och förslag till förbättringar skrevs in. I elevforum och klassforum följdes planen upp och förslag till förbättringar gjordes. Kontaktföräldrarna (fyra föräldrar/klass) gick igenom likabehandlingsplanen och lämnade förslag till förändringar, bl a förenkling av texten samt att Friends håller i genomgången av enkäten.

Delaktiga i utvärderingen

Samtlig personal, elever och föräldrar (genom kontaktföräldrarna).

Resultat av utvärderingen

Under året har Friends enkät används och analyserats tillsammans med representanter från Friends. Arbetet med analysen engagerade all personal, elever och kontaktföräldrar och flera förslag till förbättringar gjordes. Detta har skolledningen återkopplat till Friends.

Via samtalsgrupper har vi blivit bättre på att förankra sprida planen bland eleverna.

Ett område som eleverna upplevde det som otryggt, är omklädningsrummet och skolans toaletter. Det eleverna tex, oroar sig över är om den egna kroppen duger. Flera elever anser också att det är jobbigt med omklädningsrummet då man inte vet om någon tittar in eller har med sig en mobiltelefon och ska använda den.

Beskriv hur läsårets plan ska utvärderas

Efter att kartläggningen gjorts under vt-17 och resultatet analyserats ges förslag till förbättringar i likabehandlingsplanen. Uppföljning och samtal sker med hjälp av Friends personal som presenterar enkätsvaren och leder diskussioner om denna, med elever och personal. Diskussionen följs upp under personalens arbetslagsmöten. Elever och föräldrar i åk 6 och 8 samt föräldrar i fsk-klassen och åk 3

besvarar i februari en kundenkät som följs upp på samma sätt och ställs i förhållande till likabehandlingsplanen och resultatet på kartläggningen.

Elevernas delaktighet

Förekomsten av kränkningar, mobbning, diskriminering och trakasserier har kartlagts genom en kartläggningsenkät i åk f-9 under våren -17. Elevforum har gått igenom kartläggningsresultaten under ett av vårens möten. Representanter från Friends har haft samtal med elever från årskurs 3 - 9 utifrån enkätsvaren. Anledningen till detta var att få en fördjupad förståelse för resultatet. Friendsrepresentanterna delgav personalen elevernas kommentarer.

Årskurs F-2-eleverna påverkar arbetet med planen genom sin personal samt kontaktföräldrarna.

Elever i åk 6 och 8 besvarar en enkät som utarbetas och behandlas centralt i kommunen (Våga visa) och där delar berör likabehandling.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Kartläggningsresultaten från elevenkäterna samt likabehandlingsplanen har presenterats på kontaktföräldramöte där vårdnadshavare från samtliga årskurser finns representerade.

Kontaktföräldrarna fick efter presentationen sitta i grupper indelade efter årskurs för att diskutera resultatet och bidra med synpunkter, idéer och förslag på åtgärder som ska ingå i planen.

Personalens delaktighet

Kartläggningsresultaten presenterades för trygghetsteamet. Därefter för all personal under ett gemensamt personalmöte. Efter presentationen har personalen arbetslagsvis och i samtalsgrupper, analyserat resultatet och tagit fram förslag på åtgärder. Trygghetsteamet, med representanter från alla arbetslag, utvärderar planen och reviderar den årligen.

Förankring av planen

Trygghetsteamet presenterar planen på personalmöte för all personal på skolan

- Rektor presenterar planen för elevforum
- Elevforumsrepresentanter från årskurs 7-9 presenterar planen för sin klass under klassforumstid.

I årskurs F-6 har mentorn och fritidspedagogen ansvaret för att presentera planen för sin klass. - Skolledningen presenterar planen för skolans styrelse (huvudmannen)

- Skolledning presenterar planen på kontaktföräldramöte
- Planen publiceras på www.vibyskolan.se

Främjande och förebyggande insatser

Områden som berörs av främjande och förebyggande insatser är:

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Främjande insatser

Sociala aktiviteter

Mål

Under läsåret har skolan ett antal dagar och aktiviteter då schemabrytande aktiviteter äger rum. Evenemangen är åldersintegrerade och syftar till att främja goda relationer, skapa gemenskap och sammanhållning på Vibyskolan. Aktiviteterna följs upp och utvärderas löpande i varje arbetslag/ansvarig personalgrupp. Inför läsåret kommer arbetslag F-3 fortsätta arbetet med projekt över klassgränserna, för att stärka relationerna mellan elever och personal över klassgränserna.

Orienteringsdag - FN-dagen - Författarafton - Vinterfriluftsdag - Musikalshow - Friidrottsdag - Kunskaporientering - Vibyskolans Dag - Bokens dag - Pi-dagen – Fritidshemmets dag- Fredagsdisco, Kunskapsracet, Naturdagen, Skogsäventyret, Poetry slam- Julskapande- Nobelveckan. Projektgrupper osv uppdateras i läsårets Evenemangskalender

Ansvarig Rektor, biträdande skolläda

Elevens val

Mål

Elevens val för årskurs 6-9 är åldersintegrerad med syfte att skapa naturliga kontaktytor mellan elever på skolan, oavsett årskurs. Möjliga val under 2016/2017 är: Musikal, Fotboll, boka-cirkel, foto, NO-labb, brädspel, prova-på-sporter, massage/mindfulness.

Ansvarig Christine Elm, biträdande skolläda

Internationellt utbyte

Mål

Eleverna ser den egna verkligheten i ett globalt sammanhang och utvecklar förståelse för mångfald utifrån flera olika perspektiv. Utbytet bidrar till att eleverna utvecklar förmåga att leva sig in i andra människors situation och främjar relationer mellan människor, kulturer och miljöer.

Insats

En grupp elever och lärare från Vibyskolan, samt en vänskola i Täby, besökte Cornwall Hill i februari 2017. Utbytet bygger på gemensamma intressen och utvecklingsområden med grund i läroplanen.

Ansvarig Susanna Lindqvist förstelärare och Jenny Wahlström rektor

Forum för samråd

Mål

Genom att integrera flera ämnen har vi skapat ett tillfälle under elevernas skolvecka som syftar specifikt till att utveckla elevernas förmåga att reflektera över och hantera värdegrundsfrågor och relationen till sig själva och andra. Etiska frågeställningar, likabehandling och trygghetsfrågor inom ramen för skolans arbete för Trygghet och studiero, har en särskild ställning inom Forum-tiden. Forumtid hålls en gång/vecka. Mentorerna använder sig av planeringen som finns i "Att växa" samt har tillgång till Friends temabok där det t ex finns värderingsövningar. En gång i månaden har klassen klassforum. Uppföljning sker kontinuerligt i Elevforum och i slutet av varje termin genom mentorns egen utvärdering samt utvärdering i Trygghetsteamet. Gemensam uppföljning på planeringsdag för samtliga pedagoger i juni/augusti.

Insats

Samtliga klasser har 45- 60 min forum/vecka.

Ansvarig Mentorer/fritidspedagoger

Online- föräldrasamverkan

Mål

Vi erbjuder ett familjeinriktat program i en serie träffar med syfte att: - Främja goda relationer mellan skola, vårdnadshavare och elever - Förebygga bruk av tobak, narkotika och alkohol bland ungdomar - Stärka familjekompetensen - Nätverksbyggande bland föräldrar - Sociala medier - Förmedla information om situationen för ungdomar i Viby och Sollentuna. Efter varje genomförd utbildning utvärderas programmet av genomförande skolpersonal.

Insats

Skolans personal genomför ett utbildningsprogram som riktar sig till elever i årskurs 6 och deras vårdnadshavare. 5 träffar á 1,5 timme riktar sig till vårdnadshavare, och 5 träffar á 1 timme riktar sig till elever. Återträffar med föräldrar i åk 8 genomförs under vårterminen där representanter från polis, fältare, tryggt och snyggt, morsor och farsor i Sollentuna samt beroendemottagningen deltar. Information till föräldrarna i åk 5 ges under vårens föräldramöte.

Ansvarig Olle Åström, Stefan Wallin samt kurator

Vcafé

Mål

- Bedriva en fritidsverksamhet - Vcafé som riktar sig till ungdomar i åldrarna 12-16 år - Vcafé ska vara en attraktiv mötesplats för ungdomarna i målgruppen för elever i Vibyskolan och övriga ungdomar i Sollentuna - Delaktighet och inflytande för våra besökare - Gården främjar ungdomars utveckling av ansvar, entreprenörskap, självkänsla och identitet - Ökad trygghet och trivsel bland skolans elever och andra ungdomar i närområdet - Likabehandling råder på Vcafé. Vcafé utvärderas genom en ungdomsenkät som skickas ut centralt i maj varje år.

Vi har också tillsammans med två andra skolor, under våren 2017, gemensamt anordnat ett föräldramöte med information om alkohol och droger.

Insats

V-café har öppet fyra kvällar i veckan, totalt 18 timmar/vecka. Se separat verksamhetsplan.

Ansvarig Olle Åström

Elevforumsutveckling F-3, 4-6, 7-9

Mål

Elevforum utvecklas till en mer självständig grupp där elevforums verksamhet utgår från elevernas behov, visioner och engagemang. Målet följs upp kontinuerligt i elevforum.

Insats

Elevforum tar fram en tydligare mötesstruktur för klassforum - Elevforum gör en årsplanering där de bestämmer hur ofta de ska ses och vilka tider, samt vilka som ska närvara på mötet. Elevforum genomför ett gemensamt skolutvecklingsprojekt

Ansvarig Rektor och biträdande skolledare

Förebyggande åtgärder

Kompetensutveckling för all personal

Mål

All personal får kompetensutveckling som leder till ökad kunskap om skolans ansvar, samt tillgång till konkreta verktyg och arbetsmetoder, för att motverka diskriminering och trakasserier, samt främja likabehandling och bidra till utveckling av skolans värdegrundsarbete.

Åtgärd

Fortsatt arbete i form av kollegial handledning i samtalsgrupper.

Personalen har ett normkritiskt förhållningssätt, exempelvis när det gäller jämställdhetsarbetet, och skolan arbetar för att utveckla detta i de samtalsgrupper som pågår. Det har varit samtalsgrupper under läsåret då man diskuterat likabehandlingsplanen. I dessa grupper har man även arbetat med Friends temabok "Schysst på nätet"

Under året har termerna kränkning, diskriminering och trakasserier definierats för ökad förståelse och medvetenhet bland eleverna.

Vi har haft fortbildning i form av föreläsning och work shop med Spec.ped om hur man gör skolans miljö tillgänglig för alla elever.

Motivera åtgärd

Då det framkom i enkätresultatet att elever framförallt upplever sig bli kränkta på nätet och i omklädningsrummet vid idrottssalen behövs ökad vuxennärvaro och att personalen har en samsyn och ett konsekvent arbetssätt.

Ansvarig Rektor

Kollegial handledning för all personal inom skola och fritidshem

Mål

All personal får kontinuerligt fördjupa sin kunskap i form av samtalsgrupper samt diskutera och utbyta erfarenheter med kollegor.

Åtgärd

Under läsåret genomförs tre träffar där personalen träffas i tvärgrupper om 7-10 personer. I varje grupp finns två samtalsledare som ansvarar för att leda processen med kollegial handledning.

Motivera åtgärd

För att främja samsyn och ett konsekvent arbetssätt bland all personal på skolan.

Ansvarig Trygghetsteamet

Trygghetsteamet

Mål

Skolan har ett team bestående av personal med särskild kunskap och kompetens kring de främjande, förebyggande och åtgärdande insatser som skolan arbetar med. Trygghetsteamet har ett särskilt ansvar för skolans "plan mot diskriminering och kränkande behandling".

Åtgärd

En arbetsgrupp för området trygghet, trivsel och hälsa - "Trygghetsteamet" med bred sammansättning av personal från skolverksamhetens olika arbetslag, sammanträder var fjärde vecka och följer utvecklingen och arbetet med dessa frågor på skolan. Personer i gruppen är samtalsledare i samtalsgrupperna enligt ovan. Dessa mötet förbereds i Trygghetsteamet.

Motivera åtgärd

För att främja ett sammanhållet och konsekvent trygghetsarbete.

Ansvarig Rektor

Uppdatera rastvårdschemat

Mål

Skolans rastvårdschema bygger på en välgrundad analys och medvetenhet kring var, hur och när behoven av vuxennärvaro är som störst. Rastvårdsschemat följs upp i trygghetsteamet och arbetslagen samt utvärderas minst 2 ggr/år.

Åtgärd

Rastvårdsschemat uppdateras utifrån elevers och personals synpunkter och erfarenheter gällande otrygga platser.

Motivera åtgärd

Eleverna uppger att rastvårdsnärvaron på skolgård och i korridorer behöver effektiviseras. En hög vuxennärvaro främjar även goda relationer mellan vuxna och elever och bidrar till att elever känner tilltro till vuxnas förmåga att se eleven och ingripa för att stoppa kränkningar.

Ansvarig Hanna Elvin

Arbete mot kränkningar på nätet

Mål

Vibyskolan arbetar förebyggande för att eleverna ska ha kunskap och insikt om hur man agerar på nätet för att själv vara trygg, och hur man agerar respektfullt mot andra. I de fall kränkningar mellan elever sker på nätet, exempelvis på Facebook eller bloggar, har skolan rutiner för att åtgärda detta.

Åtgärd

- Forumtid
- Online- föräldrautbildning
- Föreläsningar för eleverna i ämnet Schysst på nätet. Öppen föreläsning även för föräldrar under ett av våra kontaktföräldramöten. Samma föreläsningar har hållits för skolans personal.

Motivera åtgärd

Enligt tidigare kartläggningar förekommer kränkningar på ex. sociala medier, bloggar och sms.

Ansvarig All personal

Riktade åtgärder efter kartläggning gällande diskriminering och kränkande behandling samt mobbning.

- Toaletterna - den fysiska miljön omstruktureras på övervåningen, samt låsen uppdateras och ses över.
- Utökar rastvärdar i omklädningsrummet i alla årskurser.
- “Att växa”- gemensam planering för F-9 för forumlektioner implementeras.
- Uppdaterad åtgärdstrappa införs

- **Ansvarig** All personal

Rutiner för akuta situationer

Policy

På Vibyskolan råder nolltolerans mot kränkande behandling, mobbning, diskriminering och trakasserier. Alla vuxna som arbetar i skolan ska följa skolans rutiner för akuta situationer och omedelbart ingripa och åtgärda när kränkningar inträffar. Vi ingriper hellre för ofta än för sällan.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Friends kartläggningsenkät för elever genomförs årligen. Betyggande rastvaktsystem som uppdateras årligen. Hälsobesök hos skolsköterskan i förskoleklass åk 1, 2, 4, 6 och 8 där dessa ämnen berörs. 2 personalmöten/läsår anordnas, med utvärderande respektive planerande tema, för att främja medvetenhet, samsyn och engagemang hos all personal. Nyanställda erbjuds en introduktionsutbildning en gång/läsår.

Skolans personal är indelade i studie- och handledningsgrupper sk samtalsgrupper vid 4-5 tillfällen/läsår för att diskutera, utbyta erfarenheter och kompetensutvecklas inom området. Elevforum/elevskyddsombudsmöten med tema likabehandling och nolltolerans mot kränkningar, tas upp vid minst två tillfällen per halvår.

Klassforum; relationerna i klassen diskuteras regelbundet, vid minst två möten/månad.

Överenskommelse om regler mot all kränkande behandling och mobbing skall användas i varje klass, dokumenteras och anslås och kan ha följande lydelse; 1. Vi ska inte mobba/kränka andra 2. Vi ska försöka hjälpa elever som blir utsatta för någon form av kränkning. 3. Vi ska vara tillsammans, också med elever som lätt blir ensamma 4. Om vi vet att någon blir mobbad/kränkt, ska vi tala om det för klassföreståndaren (eller någon annan lärare) och de därhemma

Allmänt föräldramöte (presentera planen, redovisa resultatet av enkäten) informera och involvera föräldrar i det förebyggande arbetet Föräldramöte och enskilda samtal tillsammans med vårdnadshavare och elev med information om skolans förebyggande och problemlösande antimobbningarbete vid minst ett tillfälle/år. Åtgärdsstrappa sätts upp i klassrummen där de olika stegen i processen beskrivs

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Mentorn samt fritidspedagogen i varje klass är den personal elever och vårdnadshavare i första hand ska vända sig till. Kontaktuppgifter finns på Infomentor.

I de fall elever och föräldrar vill kontakta någon annan på skolan, kan de vända sig till kurator Rebecca Lundh tel: 08 626 75 40, skolsköterska Sarah Keri, tel: 08-626 75 40 eller till skolans rektor Jenny Wahlström tel: 08 626 75 00 alt

Rutiner om en elev blir kränkt av en annan elev

1. Nolltolerans mot elevers kränkande beteende

Varje incident skall följas av direkt tillsägelse av den skolpersonal som upptäckt händelsen.

Ingrip omedelbart och ta hand om den akuta situationen.

- Ingrip hellre en gång för mycket än en gång för lite
- Ställ frågor till eleverna och sätt ord på vad du ser
- Acceptera inte ”det var bara på skoj”
- Prata med berörda om vad som är ett oacceptabelt beteende
- *Den vuxen som upptäckt händelsen ansvarar för att dokumentera detta och vidarebefordra till mentorn. I dokumentationen ska finnas en tydlig och konkret beskrivning av kränkningen, vid vilken tidpunkt, var händelsen ägde rum samt vilka personer som var involverade.*

2. Dokumentera

Den skolpersonal som upptäckt händelsen ansvarar för dokumentera detta. I beskrivningen ska det finnas en tydlig och konkret beskrivning av kränkningen, se bilaga *Rapport av kränkande behandling på Vibyskolan*.

3. Mentor informeras

4. Mentor och ytterligare en person från skolan gör en första kartläggning om vad som hänt

Enskilt samtal med den elev som blivit utsatt

- Vad hände? (så detaljerat som möjligt)
- Vem/vilka gjorde det?
- När och var någonstans hände det?
- Har det hänt tidigare? I så fall hur länge?
- Hur känns det nu?
- Tänk på att många elever känner motstånd mot att berätta om de blivit utsatta för kränkningar av rädsla för att situationen ska förvärras eller på grund av skam. Om du är orolig- fortsätt följa upp eleven, även om hen säger att allt är ok.
- Att händelsen/händelserna kommer att följas upp tills vi är helt säkra på att kränkningarna har upphört.
- Berätta att elevens vårdnadshavare kommer att informeras.

Enskilt samtal med den elev/de elever som utfört kränkningen

- Vad har framkommit av elevens beteende?
- Att kränkningarna/mobbningen ska upphöra omedelbart.
- Förslag på hur eleven ska förändra sitt beteende. Viktigt att förmedla att det är elevens kränkande beteende som ska ändras, inte eleven själv. Fokus ska ligga på elevens möjligheter att vara en del av lösningen.
- Att händelsen/händelserna kommer att följas upp tills vi är helt säkra på att kränkningarna har upphört.
- Berätta att elevens vårdnadshavare kommer att informeras.
- Bestäm tid för uppföljning med eleven, se fortsatta åtgärder i bilagan *Rapport av kränkande*

behandling på Vibyskolan.

5. Efter de enskilda samtalen gör mentorn en bedömning av händelsen.

- Om det framkommer att det handlar om oacceptabel jargong, generellt störande beteende eller ”skojbråk”. Prata kring detta och ta upp hur vi beter oss mot varandra på ett respekt- och hänsynsfullt sätt.
- Om det framkommer att det handlar om en konflikt mellan elever, erbjud eleverna hjälp med konfliktlösning, t ex trepartssamtal.
- Vid enstaka kränkning övervägs konsekvenser enligt åtgärdsstrappan beroende på hur allvarlig kränkningen är t ex möte med elev och vårdnadshavare, polisanmälan eller anmälan till kommunens barn- och ungdomsnämnd.
- Vid mobbning, se nedan.

6. Rektor informeras. Rektor har ansvar att informera skolans huvudman.

7. Kontakta vårdnadshavare till eleven som blivit utsatt och till den eleven/eleverna som utfört kränkningen.

- Informera om händelsen och om samtalet med eleven. Berätta om vad som har beslutats samt hur situationen kommer att följas upp.
- Dokumentera samtalet.

8. Händelsen följs upp genom enskilda samtal med samtliga involverade elever efter cirka en vecka. Om kränkningarna har upphört, avslutas ärendet och dokumentationen skickas till skolsköterskan som förvarar rapporten i pärmen för olycksfall/tillbud. Vid misstanke om upprepade kränkningar/ mobbning

9. Elevhälsoteamet informeras. Rektor beslutar om vilka två personal som ska genomföra utredning om mobbning. Vid svårare fall av mobbning kan det vara två vuxna som inte är lärare till eleverna.

10. Samtal genomförs med den elev som utsatts för mobbning. Vad har hänt? När, var och hur ofta har det hänt? Vilka är involverade? Dokumentera samtalet.

11. Om behov finns kan även kartläggande samtal med personal eller andra elever genomföras, med syfte att få en tydligare bild av händelsen och relationerna.

12. Enskilda samtal genomförs med elev/elever som utför mobbningen. Är flera elever involverade är det viktigt att de inte har möjlighet att prata ihop sig innan samtalen. Konkreta fäkt på vad som inträffat presenteras för den elev som utfört mobbningen och det allvarliga i situationen poängteras, samt att mobbningen genast ska upphöra. Be eleven själv berätta hur denna ska agera för att uppnå en positiv förändring. Avtala om en tid för uppföljning cirka en vecka senare. Dokumentera samtalet.

13. Kontakta vårdnadshavare och informera om samtalet med eleven och vad som beslutats samt hur situationen kommer följas upp. Dokumentera samtalet.

14. Eleverna hålls under uppsikt av personal.

15. Uppföljningssamtal med den utsatta eleven. Har mobbningen upphört? Dokumentera samtalet.
16. Enskilda uppföljningssamtal med elev/elever som mobbat. Har mobbningen upphört? Beröm positiv utveckling om detta bekräftas av utsatt elev. Dokumentera samtalet.
17. Uppföljningssamtal med information till vårdnadshavare till samtliga involverade elever. Dokumentera samtalen.
18. Om mobbningen upphört, boka in tid för en sista uppföljning. Efter genomfört uppföljningssamtal avslutas ärendet och dokumentationen skickas till skolsköterskan som förvarar rapporten i pärmen för olycksfall/tillbud.
19. Om mobbningen inte upphört vidtas ytterligare åtgärder. Eleven som mobbar och vårdnadshavare kallas till möte tillsammans med mentor och rektor. Ett socialt åtgärdsprogram upprättas och uppföljningsmöte bokas in.
20. Uppföljningsmöte av socialt åtgärdsprogram tillsammans med elev, vårdnadshavare, rektor och mentor. Om mobbning inte upphört vidtas ytterligare åtgärder exempelvis socialtjänstanmälan, polisanmälan eller kontakt med andra myndigheter.
21. Om mobbningen trots ovan åtgärder inte upphört har skolan rätt att som en sista utväg, med hänsyn till andra elevers rätt till en trygg skola, överväga att flytta den elev som mobbar till en annan skola.
22. Om åtgärderna skolan vidtagit inte är tillräckliga för att stoppa mobbningen kan den utsatta eleven och/eller vårdnadshavare vända sig till Diskrimineringsombudsmannen (www.do.se) eller Barn- och Elevombudet (www.skolinspektionen.se/beo).

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

I de fall elev kränks av personal görs anmälan till rektor som utan dröjsmål inleder en utredning genom att samtala med den kränkta eleven och dennes föräldrar samt den personal som kränkt eleven. Utifrån allvaret i situationen vidtas åtgärder. Rektor dokumenterar händelsen.

Rutiner för uppföljning

För rutiner för uppföljning under tiden ett ärende är aktuellt, se ovan. Övriga rutiner för utvärdering på ett mer övergripande plan är att Elevhälsoteamet sammanställer årsvis översikt över ärenden kring diskriminering och annan kränkande behandling. Syftet är att ännu en gång utvärdera åtgärderna utifrån ett skolutvecklingsperspektiv.

Rutiner för dokumentation

Blanketter för incidenter och kränkande behandling finns i skolans intranät under Palladium V/Blanketter. Dokumentationen sker enligt ovan nämnda rutiner.